

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Generalis Totius Sacri Ordinis Clericorum Canonicorum
Historia Tripartita**

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XXI. De Ecclesijs, Monasterijs Canonicorum Regularium Prouinciarum
Marchiæ Anchonitanæ, Ducatus Vrbini, & Romandiolæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

transfuerit, iterum ad Regulares repetauerunt anno 1112, cum Iulius II. canonis regularibus Congregationis sancti Salvatoris Bononiensis illam videntur.

Ottavia, Ecclesia S. Ioannis in capite Burgi nuncupata, quam fundatam circa annum Christi 1050, illius Patroni de anno 1115, habita ab Innocentio II. facultate, Priori, & Canonis sancti Frigidi cum hospitali eidem annexo regimur tradiderunt. Idem autem Prior cum canonice de anno 1517. facis Virginibus Canonicis nostris Ordinis sub dicta Prioris regime confidit tenendam concesserunt, quam etiam nunc tenent.

Nona, S. Michaelis de Platca, secundum Autorem Supplementi lib. 12. sub anno 1107. ubi dicitur. Rito sue Arnulphi verba faciens hoc scribit: *Vnde hæc maxime in Luca Urbe, & eius agmina Coniocerum Regularium monasteria ad ecclesiasticas erant, et quippe in Urbe Luca, & extra suam primam sedem Frigidam, sancti Michaelis de Platca, & extra a Basco, & aliud duo mox capite gubernari, & sive Parochialis Ecclesia omnes Urbus illius oppidis etiam huius sancti viri usque regulari, &c.* Nonne latet tamen, de Ecclesia S. Michaelis a hinc finire supradictum Calarem Franciottum in descriptione huius Ecclesie.

Decima, Ecclesia S. Michaelis de Monte Braceli, de qua dictum est supra: nunc vnta Congregationi S. Salvatoris Bononiensis per Iulium II. anno 1507.

Videcima, S. Marie Magdalena Castri Franci Valli Arni, membrum Congregationis sancti Frigidi, quem de anno Domini 1345. coniunctum Canonorum habuisse, conflat ex electione facta eo anno à Canonis monasterij de Firmani in illorum Priorum, de quodam canonicis dicti Coniocentes nomine fratre Mattheo.

Pretre sopradictis vero Ecclesiis sunt in praesens Diocesis Licensi aliae parochiales ad monasterium nostrum S. Frigidi, vel S. Marii de Firmitate spectantes, & per aliquem ex nostris canonics gubernari solite, de quibus etiam inferimus diebus, sed & alias quamplures Ecclesiis, que non à secularibus clericis reguntur, regulares dum extrinsecus priorales eorum tituli fatis indicant, qui nomini Ecclesi Regularibus saltem ab institutione tribui confuerunt.

In Diocesi Lunensi, sive Sarzanensi Ecclesia S. Andreæ de Cartaria cum omnibus parochiis, & capellis eidem subiectis olim membrum S. Frigidi Lucensis, nunc cum eodem capite nostra Congregationi vnta, cuius Prior ordinariam jurisdictionem in secularis dicti locis Carrara, & aliorum adiacentium exercet, vice tamen Prioris S. Frigidi.

CAPUT VIGESIMVM.

PRIMVM.

De Ecclesijs, & Monasterijs Canonorum Regularium Provinciarum Marchia Anconitana, Ducatus Urbini, & Romandiola.

Ecclesiam Collegiatam S. Salvatoris in Castro S. Angeli Diocesis Firmanæ Canonorum Regularium, sub Beati Augustini regula militantium extitisse, quo tempore S. Nicolaus de Tolentino illius Ecclesie erat Canonicus, testatur D. Antoninus 3. parte Historiarum tit. 24. cap. 10. in principio, ubi fit ait: *In uenienti agitur etate sancte conversanti, curudam Ecclesiam sancti Salvatoris Canonicis efficietur regularis.* Eam enim Ecclesiam S. Salvatoris in Castro S. Angeli nuncupato, Firmanæ Diocesis fusse, habes ex Breuariario Romano in officio eiusdem S. Nicolai. Canonici dictæ Ecclesie feliciter effecti habent adhuc Priorem.

In Diocesi Firmanæ proprie ciuitatem, secundo circiter millario ad ripam Adriatici fuit vetustissimum Collegium nostri Ordinis S. Marci nuncupatum, quod rogantibus, ac iuuantibus ciuitibus Firmanis intra urbem translatum, nunc S. Catharina vocatur, ingentissimis priuilegijs per Romanos Pontifices munatum, de quo vide libro sequenti in Catalogo Monasteriorum nostra Congregationis.

In Ciuitate Firmana erat alia Collegiata Ecclesia S. Marie nuncupata, cuius, & illius Canonorum meminit Eugenius IV. in literis Priori sancti Salvatoris eiusdem Ciuitatis directis anno 1431. secundo Kal. Maij per hæc formalia verba: *Exhibitæ hæc quidem nobis super pro parte dilecti filii Firmani Pellegrini Canonici monasterij sancta Marie per Prioris soliti gubernari Ordini sancti augustiniani petitio continebat, &c.*

In Ciuitate Tolentini est Praepositura collegiata nostra sanctissima Reliquie adseruantur.

In ciuitate Anconitana monasterium Abbatis S. Ioannis Baptiste de Capite montis sub arce positum nostræ Lateranensis congregationis.

In eadem ciuitate est collegium cum primis nobilibus S. Virginum Canonistarum nostri ordinis, quod S. Bartholomai nuncupatur.

In Episcopatu Afculanico circa annum 1344. fuisse monasteria nostri ordinis, patet ex actis Capituli eo anno Eugubij celebrati, in quo designatus est ad visitanda monasteria in Episcopatibus Firmano, & Afculanico Prior S. Ioannis de Urbe veteri.

Ecclesia Fanensis ab institutione Regularis fuisse coquicuntur ex epistola B Petri Damiani ad Clericos Fanenses, qui vitam communem, & regularem disciplinam in dicta Ecclesia collapsam reparare nintur, ostendens illos perperam, & contra suum nomen canonicos vocari velle, qui Regulares esse, ac regulariter vivere noluerint, & institutum clericorum primitiu Ecclesia ab Apostolis fundata, suffit institutum vita communis, & regularis, quæ episcopula tota effet hic posenda.

II. In Cittate Fanensi est collegium Abbatiale insigni S. Paterniani congregationis S. Salvatoris Bononiensis.

In eadem Cittate quædam Ecclesia S. Mariz nuncupata iuxta portum, nostræ Lateran. congregationis, non tamen collegia.

Ecclesia Eugubina ab illius institutione fuit regularis, in qua institutum vita canonice sub regula B. Augustini vsque ad Iulium II. duravit, qui multas ex regularibus secularibus effectit: nam & in Provinciali Romano sub Alexandro VI. typis cufo, ipsa Ecclesia Eugubina ponitur sub ordine D. Augustini, extant literæ secularizationis illius à Leone X. emanante anno 1514, quarum est tenor, illam ante regularem suffit ordinis sancti Augustini.

In Diocesi Eugubina erat vetustissimum monasterium canonorum, cuius bona post illius cœunctionem per bellicos tumultus, tandem monasterio sacratum Virginum sancti Benedicti ordinis sancte Clare fuerunt applicata. Sed locus, ubi illud monasterium extabat, etiam nunc La Canonica vulgo dicitur.

In Cittate Eugubina est aliud collegium vetustissimum sancti Secundi nuncupatum, cuius Ecclesiam S. Vbaldis Canonicus Regularis, & Episcopus Eugubinus, quod apud illam fuerat enutritus ab infantia, ac etiam clericali militia initatus, fini sumptibus, vt fertur, reficit, donavit, & ex seculari regulariter effectit, canonici coru collegio secundum normam canonice Portuensis in littore Adriatico viuentium in eadem Ecclesia constitutio, que cum successibus temporum variis iacturas passa est, & canonici destituta, Capitulo IIII. per suas datas sub die 3. Novemb. anni 1455 illam congregationi S. Salvatoris Bononiensis vniuit.

In Monte eidem ciuitati imminenti est Prepositura nostræ congregationis, in qua sanctissimi Patris, & Præfulis Vbaldi Reliquis, summa ciuitatis Eugubina, ac etiam totius Provinciae, nec non finitimarum regionum veneratione seruatur.

III. In ciuitate Vrbini Ecclesia S. Agathæ ab institutione fuerat regularis ex lib. Taxarum Apostolicarum, verum sublati canonici videntur posita in eadem Ecclesia Sanctimoniales Canonica ciuidem Ordinis S. Augustini, que inibi usque ad annum 1480. permanerunt, quibus tandem

amotis, & in monasterio S. Benedicti ciuidem ciuitatis locatis, Sixtus IV. tandem Ecclesiam congregationi S. Salvatoris Bononiensis vniuit, anno 1481. die 27. Aprilis.

Ecclesia Ariminensis videtur ab institutione regulari extitisse: si vera sunt, quæ Hieronymus Rubeus in Historia Ravennatæ lib. 5. fab. anno 1119. de Aldobrando prius Portuensi canonico, mox Ariminensi Preposito, & tandem Forosempreniensi Episcopo his verbis scribit:

Cum interea conseruenti vndeque compares ad Portuense canonib, in disciplinamque sece eam canonicam trahent, in huiusmodi Aldobrandus legitur, quia opido Sorberulo è Bobio, seu Gallata prope Cepuanum, & in Grammatica eruditus in Portuense canonicum, ut maiores in littera ac pietate progressus fuerint, se constituit. Cum autem Ariminensis canonico Preposito destituti peteret, ut fieri ab illis conseruent, ex eis conseruent aliquem ipse idoneum prefis, quarene prestatet, Aldobrandum obtinuerunt, quod deinde Forosempreniensi Episcopatu adpetit, Kal. Mag. diec. in Diuorum numero relatio est. Non me late, vix nonnullos eruditos, & in historiæ Ecclesiæ Ariminensis apprimè versatos hanc Rubet de Regali Aldobrandi professione historiam habere spectam. Primo quod de nullo alio dicta Ecclesia Preposito, ex innumeris ab eisdem Ariminibus canoniciis de more, consuetudine, & etiam iure electi legatur, illum sive ex conseruacione, sive alio titulo ex Canonico Portuensi electum, quod non omisit Rubeus, qui nullum non mouit lapidem ad Patriam gloriam excellendam. Secundo, quod cum Ecclesia Ariminensis ab institutione nulli præterquam Romano Pontifici subiectatur, nulla etiam lege illius canonici obnoxii tenentur ad illorum Prepositum ex Portuensi collegio, sive alio quicunque eligetur. Verum non inquit Rubeus, Ariminensis canonici aliqua lege obnoxios fuisse ad illorum Preposito destitutos id effectus, quod & alii conseruerant, scilicet Præpositos, & Reatores sive curia collegiorum accipere ex eodem collegio Postueni, quod non de secularibus, sed de religiosis collegiis intelligendum est, neque enim versus fuit, collegia canoniconum secularium ex Collegijs regularibus suis Rectores acciper. Conseruerunt autem ita facere canonici regulares, ut innumeris exemplis in re nouissima minime necessarijs probari potest. Nec etiam obstat, Ecclesiam Ariminensem per antiquissimum tempore soli Romano Pontifici subiectam, ut eligendi proprios Episcopos, multo magis. Præpositos, habuisse: innumeræ enim erant Ecclesia Cathedrales, & Metropolitanæ, que soli Romano Pontifici cum subiecterentur, & proprios Episcopos eligerent, sub regulari nihilominus dubitante illorum clericorum viverebant. Præter quod & vel ex coru libera confessione constet, Ariminum Parochias magna ex parte olim per canonicos

regulariter manutexit in Ariminensi Diocesi efferentes.

In eam ciuitatem est collegium nostræ conseruacionis S. Marinacupatum, cum altero

S. Laurentio Tertio, circiter millari tercio à ciuitate distans, quod antiquitus erat Ordo

Sancti D. Augustini, sub cuius Prælati regimine

etiam collegium sanctarum Virginum Ca-

marianarum nobis Congregationis, quod voca-

tur Scholium.

In Diocesi vero Ariminensi apud Castrum

L. Ichigii electus monasterio S. Ioan-

nini Cato Ordinis S. Augustini, quod no-

strum prædictum primus vntum, per aliquot

annos in eadem congregatione manuit, ut ex li-

torum Muni V. & Nicolai V. haberet. Verum

qui nullum manus opum exsisteret, dimisum

fuit. Vix ergo episcopus S. Salvatoris Bononiensis, quod nonnulli

etiam in Diocesi Ariminensi circa tempora Ma-

gius Gregorij monasteria canoniconum, ha-

bit in illis episcopis ad Marianum Archipreco-

latus etiam m. lib. 5. ep. 40. eu. us. etiam

Rubeus fuit in cap. Dudum 18. q. 2. in illi

scripto illi alio libet patet statim a j. jam, ne

admodum & scripta relevant, ex, que prob. be-

neficiuntur, & non sibi in Ecclesia suffi-

cientia auctoritate. Liceat Decretu Gratiani

scriptio Gregorij proper nonnulla vetus-

eritam delectant illas dictiones: Cum

anno, & non in fidei in Ecclesia,

Carissimæ Cittate Ravennate erat in pri-

ma antiqua & insigni monasterio Portu-

enianum Adrieoticum exstructum, cuius eti-

am non aliud ibidem cœmentur: postea in

tempore, & præclarissimum Doctori du-

malori, quod per varios casus factus, D. o

pergen, ab invictissimi canonici ordinis diu-

nitutem, nostræ congregatione Lateranen-

sæ, de quo infra lib. 3. dicemus.

Supercedens Cittatem erat riorensis vetus-

monasterio S. Laurentii in C. farce, prius mona-

sterio S. Iudei Celzi Volane Comadiensis

habet, postea eidem collegio Portuensi vni-

uit, alio quæ Ecclesia S. Maria in Colmedin e-

stet, quod nullum probat.

In Diocesi Ravennatæ monasterium S. A.

probabile animodum
probabile, multo magis regulari exstitit, vt
conspicere videretur id fuisse, hoc certum, ante annos
septuaginta multi collegia canoniconum Regulari
conseruerant, ac Diocesum Ariminensem habu-
erant, prædictoque in Capitulo Provinciali Pa-
trum habuimus, ut deinde titulus titulus pio
memorat manutexit in Ariminensi Diocesi

efferentes.

In eam ciuitatem est collegium nostræ conser-
uacionis S. Marinacupatum, cum altero
S. Laurentio Tertio, circiter millari tercio à ciu-
tate distans, quod antiquitus erat Ordo
Sancti D. Augustini, sub cuius Prælati regimine
etiam collegium sanctarum Virginum Ca-
marianarum nobis Congregationis, quod voca-
tur Scholium.

In Diocesi vero Ariminensi apud Castrum

L. Ichigii electus monasterio S. Ioan-

nini Cato Ordinis S. Augustini, quod no-

strum prædictum primus vntum, per aliquot

annos in eadem congregatione manuit, ut ex li-

torum Muni V. & Nicolai V. haberet. Verum

qui nullum manus opum exsisteret, dimisum

fuit. Vix ergo episcopus S. Salvatoris Bononiensis, quod nonnulli

etiam in Diocesi Ariminensi circa tempora Ma-

gius Gregorij monasteria canoniconum, ha-

bit in illis episcopis ad Marianum Archipreco-

latus etiam m. lib. 5. ep. 40. eu. us. etiam

Rubeus fuit in cap. Dudum 18. q. 2. in illi

scripto illi alio libet patet statim a j. jam, ne

admodum & scripta relevant, ex, que prob. be-

neficiuntur, & non sibi in Ecclesia suffi-

cientia auctoritate. Liceat Decretu Gratiani

scriptio Gregorij proper nonnulla vetus-

eritam delectant illas dictiones: Cum

anno, & non in fidei in Ecclesia,

Carissimæ Cittate Ravennate erat in pri-

ma antiqua & insigni monasterio Portu-

enianum Adrieoticum exstructum, cuius eti-

am non aliud ibidem cœmentur: postea in

tempore, & præclarissimum Doctori du-

malori, quod per varios casus factus, D. o

pergen, ab invictissimi canonici ordinis diu-

nitutem, nostræ congregatione Lateranen-

sæ, de quo infra lib. 3. dicemus.

Supercedens Cittatem erat riorensis vetus-

monasterio S. Laurentii in C. farce, prius mona-

sterio S. Iudei Celzi Volane Comadiensis

habet, postea eidem collegio Portuensi vni-

uit, alio quæ Ecclesia S. Maria in Colmedin e-

stet, quod nullum probat.

In Diocesi Ravennatæ monasterium S. A.

regularis regi consacuisse, probabile a modo videtur, ipsam maiorem Ecclesiam, à qua cetera pendebant, multo magis regularem existisse, ut cunque verò id fuerit, hoc certum, ante annos trecentos multa collegia canonorum Regularium contaret, se Diocesum Ariminensem habuisse: quodquidem in Capitulo Provinciali Paripanno 1540 habito, designatus est visitator pio visitandis monasterijs in Ariminensi Diocesi eisdem.

In eadem civitate est collegium nostræ congregationis S. Marini nuncupatum, cum altero S. Lazarii de Tervio, circiter millari tercio à ciuitate remoto, sibi vixto, quod antiquitus erat Ordinis D. Augustini, sub cuius Pralati regimine deo alio collegium sanctarum Virginum Canonistarum nostræ Congregationis, quod vocatur S. Scholastiani.

IV In Diocesi verò Ariminensi apud Castrum S. Archangi eli vetus monasterium S. Ioannis de Cereto Ordinis S. Augustini, quod nostra congregationi primus vnitum, per aliquot annos in eadem congregationem manit, ut ex libro Martini V. & Nicolai V. habes. Verum eodem nostris minus aptum existeret, dimissum anno IV. congeatione S. Salvatoris Bononiensis vniuersitatis 1478, die 3. Decemb. quod postea concordia dellirium est, & illius bonaleten monasterio in Foroliviensi Diocesi ciudicem egregiis applicata.

In Provincia Ravennatensi circa tempora Magno Gregorij fuisse monasteria canonistarum, habent ex alia epistola ad Marianum Archiepiscopum Ravennensem lib. 6. epist. 40. cuus etiam signatum refertur in cap. Dodium 18. q. 2. in illis vicibus Ne illi vel circa habeat possessum a ipsorum, ne monachis habeat eas forsan velamine, ea, quae probabile sunt tam tamen cù. & menabo in Ecclesia sufficiuntur et implantur. Licit in Decreto Gratiani Correciores Gregoriani proper nonnulla vetustiora exemplaria delectent illas dictiones: Cum tamen, & monachis suis in Ecclesia.

Ceterum in Civitate Ravennate extat in primis antiquum & insignis monasterium Portuense, prius in litore Adretico exstructum, cuius etiam nunc adiecta ibidem cernuntur: postea in rubrum à nostris translatum, mohorum Sanctitorum vitorum, & praelarissimum Doctorum dominicum, quod per varios casus hactenus, D. o protegente, ab invenerali canonici ordinis diluvio stratum, nostra congregatione Lateranensi effunditum, de quo infra lib. 3. dicimus.

Prope eandem Civitatem trax Prioratus vetustissimum S. Laurentij in Cesarea, prius monasterio nostro S. Iacobi Cellae Volane Comaciensis Diocesis, postea idem collegio Portueni vniuersus, ad quem Ecclesia S. Maria in Cosmedin eisdem ceteris spectabat.

In Diocesi Ravennatensi monasterium S. Antonii, per canonum regulam.

Cc 3 transla-

dalberti, fidei alberti monasterio S. Iacobi Cellae Volane vnitū postea oppido vastato, factum est Archiprebyteratus secularis, qui curam animarum eius loci adiunctam habet.

In eadem Civitate Ravennatensi monasterium Abbatiale S. Ioannis Evangeliste, antea Ordinis S. Benedicti, concessum fui congregacioni S. Salvatoris Bononiensis, à Pio II. per suas das 6. Idus Augusli 1459.

V.

In Civitate Cesennae Collegium Abbatiale S. Crucis nostræ congregationis à fundatione sub canonica institutione, & regula D. Augustini institutum, erat membrum congregationis antique Portucensis. adeo priuilegium Innocentij II. anno 1139. concessum eidem collegio, quod cum alia infra ruis in nostra Lateranensi congregatione reddeamus.

Inter Cesennam, & Oppidum, Forum populi nuncupatum, erat vetus monasterium cum Hospitali S. Joannis Baptiste, cuius Priori, & fratribus infigne priuilegium concessit Innocentius III. anno 1199. quod est in Archivio S. Mariz in Portu Ravennae.

In Diocesi Foroliviensi Prioratus D. Augustini ciuidicem Ordinis, & membrum praedictæ congr. Portuensis, nunc autem eidem monasterio Portuensi vnitus, olim conuentualis, quandoquidem & claustrum, & cetera canonistarum officine integrante etiam visuntur. Sed modò canonicos in monasterio Portuense receptis, manet ibi tantum Prior cum socio, qui etiam curam animalium exercet.

In eadem Diocesi in Villa Fornouij est monasterium S. Maria de Gratijs, quod à quadam Eremita piiorum elemosynis exstructum, congregationi S. Salvatoris Bononiensis concessum fuit per Sextum IV. 29. Maii 1477.

In Civitate Faentiae seu prope illam erat Prioratus S. Mariz de Stradelli membrum monasterij, & congregationis Portuensis, cuius monasterium propter guerras vallatum est, & bona illius à Communitate ciuitatis occupata magnas lites inter dictam Communiam, & Portuense monasterium excitaverunt.

In eadem Civitate Ecclesia S. Juliani olim erat regularis, exque per canonicos S. Iacobi Cellae Volane regebatur, quam de anno 1222 conuenit Cellae Volane concessit Episcopo Faentino, compensatione ab illo accepta.

In Civitate Imolensi est Prapositura S. Juliani martyris conuentualis nostra Lateranensis congregationis, de qua libro sequenti.

In Diocesi Comacicensi erat vetustissimum collegium in nemoribus exstructum, quod S. Iacobi de Cellae Volane nuncupabatur, quod nostra congregatio Lateranensi vnitum ob aeris intemperie primò ab aliud monasterio S. Lazarii apud Ferrariam & tandem intra ciuitatem Ferrare ad Abbatiale cenobium S. Joannis Baptiste fuit

translatum, de quo infra. Extant in Archivo eiusdem cenobij exempla contractuum, & inveniturarum, quae factae sunt a canoniciis dicti monasterij Cellæ Volanæ anno 1018, quæ venerandam illius antiquitatem produnt.

CAPUT VIGESIMVM SECUNDVM.

De Ecclesijs, & Monasterijs Canonorum Regularium existentibus in Episcopatibus Ferrariensi, Mutinensi, Regensi, Parmensi, & Placentino, & Mantuano.

I.

Ferrariensem Ecclesiam à prima illius fundatione Regulari extitisse, facile intelliges, si prius animaduertas, Cathedram Ferrarensim ab initio non illam fuisse, que modò intra ciuitatem cernitur, sed que sancti Georgij vulgo de Ferrarola extra ipsam ciuitatem ultra vetus aluum fluminis posita nuncupatur: hanc enim, non illam, quæ nunc est in ciuitate, quippe quod nondum existet, Episcoporum Ferrarensium sedem primariam fuisse, ostendit priuilegium factum ab Episcopo Ferrarensi nomine Griffio anno Christi 1141, die 11. Maij Hugoni Sacerdoti, & Ioanni Subdiacono prædictæ Ecclesie Canonici, in quo inter alia haec habet. *Pro remedio scilicet anima mea, meorumque predecessorum, & successorum Episcoporum, qui posterum in prædicto Episcopo ordinati fuerint, & pro remissione peccatorum nostrorum vobis praesentibus Hugoni Sacerdoti, & Ioanni Subdiacono Transfandæ (anti)Gregorij Ecclesie Canonici, in qua Ferrarensis Episcopatus sedes olim viguit, &c.* Porro eadem Ecclesia a primaria illius fundatione sub disciplina canonica, sive regulari institutum ostendit aliud priuilegium Vitaliani Papæ, cuius autoritate eadem Ecclesia fuit edificata, nec non etiæ Episcopali dignitate aucta, præfecto eadem primo Episcopo Marino de Saullis viro sanctissimo circa annum Christi 618, quo quidem priuilegio multis prædijs, & redditibus dictam Ecclesiam locupletauit, flatuens in ea canonicos, qui vitam communem darent, quod priuilegium habetur in Archivis ciuitatis Ferrarie, cuiusque meminit qui historiam Ecclesiarum Ferrarensium recens edidit Io. Baptista Guarinus Ferrarensis Canonicus in descriptione Ecclesiz S. Georgij de Ferrarola, qui etiam subdit, translata intra vrbem sede Episcopali circa annum 1135, re-

manisse eandem Ecclesiam S. Georgij de Ferrarola cum titulo Canonicez Regularium Laterenianum, quod nimis multi prædicti tributa ab Episcopo Griffio Cœlestinus Pontifex huius nominis II. Prioratus titulo exornatum Canonica Regularibus Lateranenibus tribuisset suo priuilegio dato Laterani anno 1143, quod priuilegium firmauit Innocentius III. anno 1113, testis vero in eadem Ecclesie Canonicos regulariter viuentes usque ad annum 1339, ostendit littera Benedicti Papæ XII. Abbati S. Petri in celo aureo Papæ, & Priori citidem Ecclesiz S. Georgij de Ferrarola directe eodem anno 1339. Xl. lilij, quibus mandat Capitulum Provinciale congregare, ut infra dicetur. Sed & de anno 1362, Canonici monasteriorum S. Iacobi Cellæ Volanæ, & S. Laurentii in Casarsa apud Rauennam in vicinam vñtorum capite desistunt, canonici clegerunt in illorum Priorrem Antonium Canonicum S. Georgij de Ferrarola eiusdem Ordini S. Augustini, quorum electionem confirmavit Innocentius VI. per suas datas Aunctioni anno decimo sui Pontificatus, quæ seruauit Ferrarie in nostro Abbatiali Collegio Sancti Iohannis Baptisia. Exinde vero cum esset cuidam Petro Diacono Cardinali tituli S. Angelii commendata, etiam post illius obitum commendata ciuidam Jordano Episcopo Albanenli, Canonici Regularis illam omnino deficerunt. Quam loannes Papa huius nominis XXIII. instantie Nicolo Ferrarie Marchionis monachis Oliueanis uituit per suas datas Bononie de mense Septembre anno 1411.

In Ciuitate Ferraria extitit vetus Collegium Canonorum Cœgregationis S. Frigidi Lencensis ab Illustrissima, & pisiſtima Comitissa Matildi sub invocatione D. Marci extructum circa annum Domini 1083, aut utrali maluit 1073. Causa istius collegij excidit haec fuit: Henricus IV. Imperator Italem invadens, Ferrariam cum alijs quibusdam ciuitatibus, & oppidis eidem Comitissæ abfuit. Eodem ex Italo profecto Matildis Romanij Pontifice, necnon etiam Venetorum copijs adiuta, Ferrariam recipit; statim in superiori parte ciuitatis Ecclesiam magnificissimam exstruxit, ac in honorem D. Mari Veterorum Patroni, quod illorum præfectorum silio Ferrariam, ac etiæ Mantuanam de manibus Imperatoris eruisset, dicandam curauit, nos S. Frigidianis Canoniceis magna sanctitatis fama celeberrimis illuc aduocatis, eam illi tradidit, qui eas aliquot seculis tenerunt, niimirum usque ad annum 1478, quo anno Sextus IV. in fianibus Hecale Heftensis Ferrarie Duce, & Eleonora eius coniuge illam Frigidianis Canoniceis ablatâ, foris quia debitis obsequijs illam desliterauit, D. Benedicti Monachis Congregationis S. Iustine iunxit, qui sub invocatione D. Benedicti in eam, quæ nunquam cernitur formam eandem instaurauit.

run.

restauit, ut illa ipsius nominis in nostro Archivo Amato S. Maria de Pace.

In Diocesi Ferrarensi in loco Vico Airolis, non longe a tempore vocabulo Ficarolo nuncupato sicut antea congregations sancti Frigidiani dicitur Collegium S. Salvatoris præcipuum, eiusdem feri antiquitatem tenebant, in eo siquidem Veneratus era de sepe primus præcipuis totius diocesis Ferrarensis, nobilissima famina Immaculatae S. Salvatoris cum Calisto filio magnificentissimum Eccleſium S. Salvatoris, cum Xnochodio etiam ambo adiuncti, & multis prædijs, de ambo & disproprietibus dotata Landulpho Ferrariensi Episcopo donata, qui circa annum Christi 1113, Abbatem Pompeiano regendam tradidit. Ceterum quia de causa mali incompertum, post annos 48, quo inslancios Hercule Ferrarie obiit, & Eleonora eius coniuge illam cum Ecclesia D. Marii Monachis Benedictinum congregauit S. Iustini, num Casinensis vocata paret. Meminerunt itius Ecclesiz Innocentius II. in priuilegio concessio Attoni Priori S. Eugenii anno 1133 tertio Nonas Octobr. Collegium ill. in priuilegio concessio Petri Priori, & Iohanni S. Frigidiani dato 5. Idus Decemb. 1141 Eugenius III. in alio priuilegio eisdem Priori, & fratris eius concessio anno 1145, tertio idus

Id item ciuitate Ferrarensi est Collegium Comonum S. Marie de Vado nuncupatum, cuius Ecclesia, & vetustissima era, præfusquam Ferraria Padua traiacentem nouam urbem, non nisi continuit, exciseant, suo loco nomen a se, quæ S. Marie in Burgo Vado dicebatur. Cum autem Ferrarensis in alia fluminis parte sicut illarum vbi amplissimæ, Ecclesias S. Mariae non colligunt, non recepta, & ampliata, in fine Collio Reginanensi Episcopo canonico regali, Portuensis canonica sicut Rauennam confitimus per Landulphum Episcopum Ferrarie, qui in priuilegio concessio, constituto in ea canonico concilio sub Martino Priori circa annum 1141, vel secundum Hieron. Robeum in Hilario, anno 1141, cui anno sequenti 1142, publica dicta Ferrarensis omnes decimas boves dicti Prioratus docevit. Sed & Eugenius III. anno 1145, multiplicia illam priuilegio mandauit, & exponit, tenetere illam Portuensis ecclesias anni, verum ipsa deficientibus, cuidam post Lycon nomine Ioh. Avitispæ fuit commissa, item in nostra Portuensi, iam reformatis anno 1478, efficta, procurante Paschali Magno, Universitas Paderborn